

קב"ח:

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

עין משפט
ג' מצינו

מסורת הש"ס

א) עוקצין פ"ג מסנה ה
(לקמן קט"ו.) ב) נעטס
פ"ג מסנה ב. ג) נעטס
ע"ד. פה: זמח"ס ט"ג.
ד) ז"ל רבי יוסי הגלילי.
ה) ויקרא י"א.

תורה אור השל"ם

1. ובי ימות מן הבהמה
אשר היא לכם לאכלה
דגנע בבלקה וטקא עד
הערב: ויקרא י"א ל"ט
2. אלה הטמאים לכם
בכל השורץ כל רבצע
בהם כמותם יטקא עד
הערב: ויקרא י"א ל"א

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) ג' מ"ד חסוקין כות
בשר. ג"כ מ"ד פ"ג מהל'
טומאת אילנות הלכה ה'
וע"ש ברי"ט:

מ"ו שפסעט יד לחכמה. לענין טומאה דלוריימא לקבל טומאה מן
השרץ כ"י להביאה לחכמה להיות חכמה ראשונה כאלו נגע עלמה
בטומאה. שיה לטומאה פשיטא לן דלא היא היא חכמה שהרי זו
לא קבלה טומאה לעלמה. לישנא אחרתא לענין טומאת עבודה זרה
קיימעייל ליה דו שפעיטא עבודה
זרה הרי היא שרץ וחליה השני
מי היה לה יד והנוגע בה כנוגע
בעבודה זרה או דילמא לא היו
לה יד וטיוור הנוגע בה כנוון אם לא
הוכשרה דלון עליה תורת אוכל לקבל
טומאה מחכמה אי נמי הוכשרה
היאל לה אינה ראשון והנוגע בה היו
שני וינעשה האוכל יד לאוכל אחר או
לא: יחור. ט"ף: רבי יהודה מטקא.

דלחמי מחזור הוא: א"כ יכול לחיות.
היו מחזור וטיוורא: ואם לאו. הרי
הוא חלול ועמא: מהו שיעשה יד
למכירו. אם נפשו מתור זה יתור
אחר ומעורה בו בקליפתו ואינו יכול
לחיות והיו חלול והראשון יכול לחיות
מהו שיעשה זה שיכול לחיות ואינו
מקבל טומאה בית יד לזה החלול
ומניא לו טומאה. א"כ אם יורס זה אינו
יכול לחיות מהו שיעשה לו האלון יד
להביא טומאה על פירות שביחור:
אכן. המנוגעט: שבוים. שגראה
בבית זה וצבית זה שכן דרך הויות
לחם שם אכנים גדולות הממייקים את
כל עובי הכותל ויוגראה משני לדידים:
כשהוא חולץ. לטוף שבע של סגור
כדכתיב (ויקרא יד) וחללו את האכנים:
חולץ אם כולו. דהא אכן כתיב
כמות שהיא או גדולה או קטנה:
וכשהוא נותץ. אם הואלל בבית וכל
לנוטף: נוסף אם שלו. חולץ את
האבן ונותץ את לך שלו: ומניח אם
חלק כפירו. דהא כתיב (שם) ונתן
את הבית ולא שמי נמים: מהו שיעשה.
חלק הטיוור בית יד לזה להניק טומאה
לכית כפירו דהא אכן המנוגעט מטמאה
באלה כדכתיב (שם) והנאל אל הבית:
איכא בינייהו כשר הטיוור מן האבן.
לאחר זמן. כשר הפרוש מן החי לא
מטמא אלא"כ היו אכר עם הגדים
והעצמות כדליף לקמן וכ"ש כשר
הפרוש מן אכר מן החי: מאכר מן
הנבלה מטמא. דהא איכא כית
נבלה: מן הכמה מקלס כהמה.
כנון אכר ממנה מדכתיב ובי ימות
סומן דמשמע כעין מיתה שאינה עושה
חליפין והיינו אכר וסופיה דקרא הנוגע
בנבלה יעמא: ומקלס כהמה אינה
מעמא. ופק על פי שהיא כמות
כנון טרפה שטטה: וכי ימוס. מנייה
נפקא לן אכר כדאמרינן וקרייה ממה
אלמא כעין מיתה בענין שאינה חחורת:
עושה חליפין. חחורת לקדמותה וכשר
עושה חליפין אם יתלוש כשר מן
הכמה אחר עולה מחמו: מה
כהמה גידין ועלמוס. לקמיה מפרש

רבי יהודה מטהר. הא דאמר לעיל (דף ק"ב) תלמיס שזמקו
באזיבה מטמא טומאת חולין אקלא דלא כרבי יהודה א"כ
למקו לא היו אפילו כמעוה: כוליא וניב שפתים איכא
בינייהו. פירוש כוליא שלמה וניב שפתים שלם אבל חלי כוליא וחלי
ניב שפתים א"כ שאלן עושה חליפין
אינו מטמא דגמרינן מנהמה ממה
שהיא דבר חשוב אף אכר שהוא חשוב
ואע"ג דרבי יוסי הגלילי לא יליף
מנהמה לענין דבעי שפיות קלת יליף
אבל לומר שאפילו חלי כוליא
וחלי ניב שפתים האיל ואין עושין
חליפין מטמו דהא עלם אין עושה
חליפין ואם נשבר ונפל מנהמה
בתייה מסתמא לא מטמא דלא עדיף
עלם מן החי מעלם דנבלה דאמר
בנבלה ולא בעלמות ועלם כשעורה
מן המת מטמא אבל פחות לא אע"ג
דלון עושה חליפין וא"כ דהכא אמר
כשר עושה חליפין חוץ מכוליא וניב
שפתים וצפרק דס הנדה ודף ט"ה.
אמר מה עלם שאלן גושו מחליף ופריך
והרי כשר כ"י ומשי דמקומו נעשה
לקלס וי"ל הכא מענייה דקרא והסם
מענייה הסם דומיא דעלם שמתפא
קלת אבל אין מתפא כנחלה
וכשר נמי נעשה לקלס והכא דומיא
דמיתה שאינה עושה חליפין כלל ולכן
נקט הכא לשון חליפין והסם נקט
גושו מחליף: בין רבי א"כ איכא
בינייהו כשר. אית ספרים דגרסי
רכוזה וכן נראה דמשום הכי לא בעי
ר"ע כשר דאיכא אכר כהמה דהיינו
רכוזה שאין עליו כשר ורבי לא איל
אלא כשר רוב אכרים ולא מטמא
אפילו כרכוזה גופה אבל אי לאו
רכוזה לא היה ידענין טעמא דר"ע
מ"ט לא דרש נמי מנהמה דנעני
כשר דטעמא דר' יוסי הגלילי ניחא
דלא דרש מדי מנהמה ורבי"א פי'
דרכוזה כ"ע לא פליגי כיון שנגרס
כן בלא כשר לא גרעה משאר איברים
ולא פליגי אלא דוקא באכר שהיה
עליו כשר והוסר:
וטומאת

ע"א ב מ"י פ"ג מסנה
טומאת אילנות הלכ
ב:
ע"ד ג ד מ"י פ"ג מסנה
טומאת נרעט הלכה
ה:
ע"ה ה מ"י פ"ג מסנה
אבות הטומאה
הלכה ה:
ה מ"י ט"ס מסנה ג:
ה מ"י פ"ד ט"ס הלכה
ה:

שיטה מקובצת

א) כשר הפרוש מסנה
מאכר בהמה דאילו מתק
מלת מטמו וניב נ"א
בשר הפרוש מטמו דאילו
א) אכר רב דהרי ובי
ימות: ג) ובי ימות מן
הבהמה וני מקצת בהמה:
ד) ועצמות מאי איכא
בין מחוקי מלות מאי
איכא: ט) בינייהו אמר רב
פסא מתק מלת בינייהו:
ו) והנוגע בה הרי שני
כלום נעשה האוכל: ז) הרי
מחזור כטיוור הנוגע בה
הרי: ח) עובי הטמא
ונראה משני עדין:
ט) מדכתיב ובי ימות
דמשמע: י) אלא כעין
מיתה בענין שאינה עושה
חליפין חחורת וכו' כע"ל
ג' כ"א כעין מיתה בענין
שאינה חחורת הרי:
יא) והטיוור יליף לא נגע
בטומאה שיקבלה אבל
חיטב עליו והרידו לאכיו
לחורת אוכל ואח"כ חתבו
קבל טומאת אוכל מאכיו
לכר טומאת חחורת:
יב) וכשהוא חחורת לה
טומאה חחורת נשאר
עליו הקלה שלא היה לה
עד עתה: יג) א"ל הא
קשיא לי: ד) ואמאי הא
טומאת וכו':

מאי בינייהו: ה"ג רבי אומר כהמה מה כהמה כשר גידים ועלמוס כו': בין רבי לר"ע א"כ רכוכה.
כשר כלל אלא גידים ועלמוס לר"ע אכר הוא וכ"ש לרבי יוסי הגלילי דהא אינו עושה חליפין ולרבי לאו אכר מן החי הוא דהא אין בו כשר:
בין ר"ע לרבי יוסי הגלילי איכא בינייהו כוליא וניב שפתים. דלון עושין חליפין ואין כנון עמל לרבי יוסי הוא אכר לר"ע לאו אכר נינהו:
כשר הפרוש מן הפרשים. מן החי דאכר מן החי נהוג כנון: דאי אשמעינן כהמה היינו טעמא דלא מטמא. כשר מן החי דידה משום
דלא מטמא ככעדה: שרץ לא כתיב ביה משא כהמה כתיב כה"ס משא: החוקר כו"ס כשר מאכר מן החי. כחוספתא ופיקצין פ"ג ה"ב) לא גרסינן כית
אלא החוקר כשר מאכר מן החי וכנון דאיכא כתיב: חסכו ואח"כ חיסב עליו. להאכילו לעובד כוכבים: טהור. דהא כשר הפרוש
מאכר מן החי טהור הלכן טומאת עלמו אין בו ומשחישב יאעליו לא נגע בטומאה שיקבלה אבל חיסב עליו והרידו ככצוי בכשר לתורת אוכל
ואחר כך חתבו קבל טומאה מאכיו קודם לכן לטומאה חחורה שהיתה עליו כשר עליו כשר עליו ואלהם לה טומאה חחורה שאינה
עליו הקלה שלא היה לו עד עתה: (מאי קשיא לך) א"ל. יואהי קשיא לי דקמני כהמה כתיבא חיסב כו' ואמאי יואהי טמאה כו':
וטומאת